

Evenementen

voor een duurzaam lokaal mobiliteitsbeleid

7e jaargang, nr 68
verschijnt maandelijks
behalve in juli en augustus

In de zomer worden veel evenementen georganiseerd. Die brengen steevast een enorme verkeersdruk met zich mee, vaak tot ongenoegen van de omwonenden en de bezoekers die hopeloos een parkeerplaats zoeken. Was u dit jaar tevreden met de mobiliteitsafwikkeling bij evenementen in uw gemeente? Of was er toch meer verkeerschaos dan verwacht? Was het evenement gemakkelijk te bereiken met de fiets of de bus? In deze mobiliteitsbrief vindt u tips en ervaringen van andere steden en gemeenten om de verkeersstroom bij een volgende gelegenheid in goede banen te leiden.

Tips voor een duurzaam bereikbaar evenement

Bij jaarlijkse of eenmalige gebeurtenissen, bijvoorbeeld een jaarmarkt of festival, kan de omgeving de extra verkeersstroom meestal niet verwerken. Het is dan ook van groot belang dat een lokale overheid (mee) nadenkt over een goede communicatie over en een doordachte aanpak van alternatieven voor de auto om een verkeersknoop te vermijden. Op locaties waar vaker evenementen plaatsvinden, kunnen meer structurele maatregelen genomen worden.

Onderstaande tips veronderstellen een goede samenwerking tussen de organisatoren van het evenement, de lokale overheid, de politie en de openbaarvervoermaatschappijen. De meeste van deze ideeën kunnen ook op minder grootse evenementen worden toegepast.

- Is de route naar het evenement ook bewegwijzerd voor fietsers en voetgangers?
- Is er een goede fietsenstalling? Eventueel bewaakt en gecombineerd met een fietshersteldienst?

- Misschien zijn er speciale aanbiedingen mogelijk voor openbaarvervoergebruikers en fietsers? Bijvoorbeeld een gratis drankje in ruil voor een buskaartje van De Lijn.
- Voor grootse evenementen zijn er misschien extra (nacht)diensten van De Lijn of NMBS wenselijk en mogelijk? Eventueel met combi-tickets (zie pag. 4).
- Wordt carpool gestimuleerd? Bijvoorbeeld door een carpool-databank op de website van het evenement ter beschikking te stellen?
- Ruime parkeergelegenheid iets verder van het evenement, eventueel gecombineerd met shuttlebussen, kan een autochaos in de onmiddellijke omgeving van het evenement bijna tot nul herleiden.
- Degelijke en volledige informatie over de bereikbaarheid van het evenement met duurzame vervoermiddelen moet een vast onderdeel zijn in alle communicatie over het evenement, ook die via (regionale) radio, tv of kranten.

Foto: Traject

Bart Desmedt (studiebureau Traject): "Het aanmoedigen van duurzaam vervoer naar evenementen levert voor lokale overheden én organisatoren voordelen op. Het vermijden van verkeersproblemen vermindert de negatieve impact van het evenement op de omwonenden of de omgeving,

maar het vergroot ook de aantrekkingskracht op de deelnemers. Ook bij een jaarmarkt of een kermis kun je maatregelen nemen, het moet niet altijd gaan om een massa-evenement. Lokale overheden kunnen organisatoren ook aansporen om werk van te maken van een duurzame bereikbaarheid.

Ik denk bijvoorbeeld aan de gemeente Boechout die samen met de organisatoren van het Sfinksfestival werkt rond mobiliteit of de gemeenten Rotselaar bij Rock Werchter en Boom bij Mano Mundo. De stad Gent is niet alleen actief bij de Gentse Feesten, de Love Parade, Flikkendag, maar ook bij kleinere evenementen zoals de kermis."

Foto: Kluwer

Ook voor fietsers en openbaarvervoergebruikers moet er bewegwijzering zijn. De bewegwijzering voor fietsers laat ook toe om aantrekkelijke fietsroutes, weg van het drukke verkeer, te nemen, wat het fietsen van en naar het evenement aantrekkelijk maakt.

Meer info: Van 2001 tot 2004 liep er een Europees project over duurzame evenementen: 'Sustainable mobility as part of an integrated sustainability approach for large events'. Studiebureau Traject nam als Belgische partner deel aan dit project. Dat resulteerde in een boek met aanbevelingen en een uitgebreide checklist, te downloaden op www.smash-events.be.

Hasselt: milieu & mobiliteit hand in hand

De stad Hasselt besteedt al geruime tijd aandacht aan de aspecten die voor overlast kunnen zorgen bij het organiseren van evenementen. Elke organisator, of het nu over een straatbarbecue of een popfestival gaat, wordt aangespoord om een milieucharter te ondertekenen. Daarin staan ook maatregelen tegen de verkeersoverlast.

Daniël Lambrechts, mobiliteitsambtenaar: “Vorig jaar hadden we 1500 evenementen die we, samen met de collega's van de lokale politie Hazodi, verkeers technisch hebben opgevolgd en bijgestuurd. We zorgen er bijvoorbeeld voor dat de signalisatie reglementair wordt aangepast, of dat er extra parkeervoorzieningen komen. Bij grote evenementen, waarop meer dan 10.000 mensen afkomen, zitten we mee in de coördinatieteam waarin diverse diensten samenwerken: de organisatie, de dienst cultuur, de hulpdiensten zoals de MUG, de technische diensten, het parket, de politie en wij.”

Daniël Lambrechts, mobiliteitsambtenaar Hasselt: “De klachten over verkeersdrukke rond evenementen dalen elk jaar. We kunnen dus stellen dat we goed bezig zijn.”

Hoe gaat de verkeersbegeleiding precies in zijn werk?

Lambrechts: “Elke organisator passeert via de dienst Cultuur. Die stuurt de gegevens door naar de Verkeerswinkel. We maken een planning en brengen de mogelijke knelpunten in kaart. Alle maatregelen worden dan aan de organisator doorgegeven die ze zal communiceren op flyers, op hun website, ... De bezoekers weten dus vóór het evenement waar ze kunnen parkeren, of ze niet beter met het openbaar vervoer komen, of er een bewaakte fietsstalling is, ... Omdat de klachten over verkeersdrukke rond evenementen alsnog dalen, mogen we ervan uitgaan dat we goed bezig zijn.”

Duidelijk communiceren over de bereikbaarheid met het openbaar vervoer is een must, bijvoorbeeld via de website, zoals hier bij Rimpelrock.

Het milieucharter is het meest tastbare element van jullie duurzaamheidsbeleid. Stimuleren jullie ook duurzame verplaatsingsmiddelen?

Hilde Pootemans, milieuableidster: “Ja. Er staan borden langs de invalswegen waarop we de mensen aansporen om zich te voet of met de fiets te verplaatsen. Onze gratis busdiensten zijn al wereldberoemd. Bij grote evenementen plaatsen we bijna vanzelf gratis bewaakte fietsstallingen. En voor bepaalde grote evenementen overleggen we met de organisator of we shuttlediensten kunnen inzetten om zoveel mogelijk de grote bestaande parkings te benutten en de andere plaatsen te ontzien.”

Hilde Pootemans, milieuableidster Hasselt: “Ons milieucharter werkt. Wie het niet ondertekent, moet zelf opdraaien voor alle kosten.”

Hoe stimuleren jullie de organisatoren om het milieucharter te gebruiken?

Pootemans: “Door het onvermijdelijk te maken. Sinds we ermee begonnen zijn, weet iedereen die iets wil organiseren dat hij bij de stad moet zijn, en dat het milieucharter efficiënt werkt. Het is ook een kwestie van belonen. Doen ze het niet volgens de voorwaarden van het charter, dan vervalt de mogelijkheid om een vergoeding te krijgen voor het volgende jaar. Tekenen ze het charter wél, dan vallen de kosten tot het minimum terug, namelijk alleen voor het ophalen van niet-recyclebaar afval.”

(Pit De Jonge)

Bij grote evenementen zoals Rimpelrock of Pukkelpop is er een gratis bewaakte fietsstalling. Ook bij kleinere evenementen in en rond Hasselt wordt dit principe indien mogelijk toegepast.

Foto: Hasselt

Wachtebeke: verkeerschaos vermeden

Begin februari vond het Belgisch kampioenschap veldrijden plaats in het provinciaal domein van Wachtebeke. Het evenement lokte meer dan 20.000 bezoekers. Dankzij een goede voorbereiding verliep de bezoekersstroom naar en van het evenement vlot.

Patrick Van De Voorde: "Bij toekomstige evenementen van dergelijke schaal moeten we beter communiceren over de bereikbaarheid met het openbaar vervoer en met de fiets."

Patrick Van De Voorde (commissaris politiezone Lochristi): "Vooral op zondag werd een grote volkstoeloop verwacht. Het provinciaal domein is niet bereikbaar met het openbaar vervoer. Bovendien was er rond het terrein onvoldoende parkeerplaats. Om een verkeersinfarct te vermijden, bestelde de provincie Oost-Vlaanderen een parkeer- en circulatieplan bij een studie bureau. Er werd gekozen voor randparkings en pendelbussen. Het inzetten van pendelbussen via een privé-maatschappij was achteraf gezien wel relatief duur."

Het circulatieplan

In opdracht van het provinciebestuur Oost-Vlaanderen werd voor het Belgisch kampioenschap veldrijden een circulatieplan opgesteld. Hieronder vindt u een samenvatting van de taken per actor.

Provincie/organisator:

- aanschrijven van de winkels i.v.m gebruik van parkings;
- aanschrijven van de gemeentebesturen Gent en Lokeren i.v.m inzet politie;
- aanmaak van wegwijzers en plaatsen van lokale wegwijzers op de N70 en N449;
- aanwerving en uitrusten van de parkeerwachters;
- aanstellen van een busmaatschappij voor de pendelbussen;
- verspreiden van bereikbaarheidsinformatie in de media.

AWV / Verkeerscentrum:

- verlenen van vergunningen voor het plaatsen van wegwijzers op de N70 en N449;
- plaatsen van bewegwijzering;
- verzorgen van info op de lichtpanelen.

Politie:

- opstellen van politiereglement;
- plaatsen en handhaven van barrières;
- regeling van de circulatie, met nadruk op de inritten van de parkeerterreinen en de doorstroming van pendelbussen;
- begeleiding van de uittocht bij het einde van het evenement;
- briefing van de medewerkers van de politie (i.s.m studie bureau).

Studiebureau:

- opmaak van bereikbaarheidsinformatie voor VIPS;
- opmaak van communicatie voor massamedia;
- bijsturen van draaiboek;
- coördinatie van het systeem in samenspraak met politie, het domein en verantwoordelijke voor de bussen;
- briefing van parkeerwachters en politie.

Hoe werd het verkeer naar die randparkings afgeleid?

Van de Voorde: "Met borden en mobiele tekstkarren. We hebben de belangrijkste toevalswegen afgesloten. Aan de 'filterbarrières' mochten alleen mensen met een parkeerkaart door. De overige bezoekers werden naar randparkings afgeleid en met gratis pendelbussen naar het domein gebracht. Aan de 'dwingende barrières' konden enkel bussen en teams door. Aan de 'volledig dwingende barrières' werd alle verkeer geweerd, behalve de pendelbussen. Er werd ook een eenrichtingscirculatie rond het domein ingevoerd. Na het evenement werd de richting omgedraaid."

Hoe werd het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer gestimuleerd?

Van de Voorde: "Vanuit Gent werd het gebruik van trein en bus gepromoot door een rechtstreekse aansluiting met de pendelbussen. Fietsers hadden vrije toegang naar het domein en konden hun fiets parkeren in een grote fietsstalling. Een les voor de toekomst is wel dat we in de communicatie over het evenement meer aandacht moeten besteden aan de bereikbaarheid per fiets en met het openbaar vervoer."

Waren jullie tevreden met het resultaat?

Van de Voorde: "We zijn in onze opzet geslaagd om een verkeerschaos te vermijden. Daarvoor hebben we 62 politiemensen moeten inzetten. Bij evenementen met zo'n groot aantal bezoekers is een mobiliteitsplan geen overbodige luxe. Een dergelijke aanpak neemt een hele hap uit het politiebudget, en het vergt veel voorbereiding en een goede briefing, maar we mogen trots zijn op het resultaat."

Om de verkeersstroom rond het Belgisch kampioenschap veldrijden vlot te laten verlopen werden 62 politieagenten ingezet, ook de cavalerie.

Pendelbussen brachten de toeschouwers vlot van de randparkings naar het evenement.

Beveren: "Fiets en bus ontlasten het centrum bij evenementen"

In Beveren maakt het gemeentebestuur werk van een duurzame ontsluiting van evenementen, zowel bij de wekelijkse markt als bij jaarlijkse evenementen zoals de Beverse Feesten.

Kirsten Schrevens (mobiliteitsambtenaar Beveren):
"Het verkeersvrij maken van de straten bij evenementen is een automatisme geworden. We stimuleren onze inwoners om zoveel mogelijk met de fiets of het openbaar vervoer naar een evenement te gaan."

Kirsten Schrevens: "Bij bijna alle evenementen in Beveren maken we de straten waarin de activiteit plaatsheeft verkeersvrij en wordt het verkeer omgeleid. Dat bevordert de veiligheid en de gezelligheid voor de bezoekers. Tijdens de Beverse Feesten, een tiendaags evenement met optredens, fuiven en feestmarkten, sluiten we op de topdagen ook de gewestweg af, en zorgen we voor een bewaakte fietsenstalling."

Organiseren jullie ook iets bij kleinere evenementen?

Schrevens: "Tijdens de wekelijkse dinsdagmarkt rijdt er een gratis marktbus. Er worden twee bussen ingezet die samen drie routes verzorgen. De routes zorgen voor een verbinding van de deelge-

De marktbus rijdt elke week. In de zomer is de bezettingsgraad nagenoeg 100%.

meenten naar Beveren. Het project is gestart in 1999 op initiatief van het gemeentebestuur. De financiering gebeurt door de gemeente en de marktkramers. Twee redenen hebben een rol gespeeld in de beslissing: minder mobiele mensen ook een kans geven om de markt te bezoeken en de parkeerdruk weghalen uit het centrum. Het succes is overdonderend."

Bus & trein

NMBS

• Voor het inleggen van extra treinen kunnen gemeenten, organisatoren en privé-personen contact opnemen met Patrick Mossoux, B-RZ.021(NMBS), Hallepoortlaan 40, 1060 Brussel, tel. 02-528.25.61, patrick.mossoux@b-rail.be.

• Voor info over combi-tickets (treinticket + inkomticket) of het organiseren van B-dagtrips kunt u contact opnemen met Philippe Rosseels, B-RZ.026(NMBS), Hallepoortlaan 40, 1060 Brussel, tel. 02-528.82.65, philippe.rosseels@b-rail.be.

De Lijn

(Extra) bussen van De Lijn kunnen ingezet worden om een evenement beter bereikbaar te maken op een duurzame manier. Als lokale overheid kunt u organisatoren adviseren om contact op te nemen met de provinciale entiteit van De Lijn.

Als u als lokale overheid zelf evenementen organiseert, kunt u altijd advies inwinnen bij de medewerkers van De Lijn. Als er straten afgesloten worden omwille van evenementen of werken, kunt u het best ruim op voorhand de medewerkers van De Lijn verwittigen. Zo kunnen zij tijdig omleidingen voorzien.

De Lijn

Omleidingen

Antwerpen

Antwerpen stad: Ronny Hillaert, 03-218.14.38, ronny.hillaert@delijn.be
Noord-Antwerpen: Vic Dierickx, 03-540.51.77, vic.dierickx@delijn.be
Turnhout: Jef Van Staeyen, 014-63.92.30, jef.vanstaeyen@delijn.be
Mechelen-Heist-Aarschot: Geert Van de Zande, 015-28.18.97, geert.vandezande@delijn.be
Lier-Boom-Puurs: Joury Smets, 03-218.15.34, joury.smets@delijn.be

Limburg

Hugo Machiels: 011-85.02.39, limburg@delijn.be

Oost-Vlaanderen

Gent + randgemeenten (uitgez. Oostakker en Merelbeke):
Frank Willems, 09-210 94 14, frank.willems@delijn.be
Streek rond Gent + Oostakker & Merelbeke:
Marc Van der Stappen, 09-210 96 75, marc.vanderstappen@delijn.be
Waasland: Marc Steels, 03-776.00.48, marc.steels@delijn.be
Dender en Vlaamse Ardennen: Ellen D'haeze, 053-21.61.80, ellen.dhaeze@delijn.be

Vlaams-Brabant

Pajottenland: Luc Daniëls, 016-31.36.55, luc.daniëls@delijn.be
Noord Vlaams-Brabant: Marnix Vandenbergh, 016-31.36.42, marnix.vandenbergh@delijn.be

West-Vlaanderen

Brugge: Noël Seys, 050-35.31.43, noel.seys@delijn.be
Kortrijk-Leper: 056-22.26.11, luc.sagaer@delijn.be
Kust: 059-70.16.27, yvan.vanroyen@delijn.be

Extra bussen, speciale diensten, ...

Gerda Struyf, 03-218.15.32, gerda.struyf@delijn.be
Nathalie Couttenier, 03-218.15.33, nathalie.couttenier@delijn.be
Kathy Vanden Broek, 03-218.15.33, kathy.vandenbroek@delijn.be

Sonja Loos, 011-85.02.02, limburg@delijn.be
Brigitte Bleus, 011-85.02.51, limburg@delijn.be

Marianne Thijsbaert, 09-210.94.68, marianne.thijsbaert@delijn.be

Leuven & Druivenstreek: Willem Vanderweyden, 016-31.36.43, willem.vanderweyden@delijn.be.
Hageland: Steffannie Verhaeghe, 016-31.36.41, steffannie.verhaeghe@delijn.be.

speciaal vervoer: Eddy Debaene, 059-56.52.22, eddy.debaene@delijn.be
speciaal vervoer bij evenementen en manifestaties:
Paul Slambrouck, 059-56.53.02, paul.slambrouck@delijn.be